

NORA SCHUURMAN

Mielikuvia, mahdollisuuksia ja politiikkaa

Tätä kirjoittaessani maaliskuun aurinko paistaa pakkastaivaalta ja talvinen metsä on jäisen hieno. Maalla maisemassa ja luonnossa tapahtuvia muutoksia ei voi olla huomaamatta, ja se onkin syy, miksi monet päätyvät asumaan maalla, vaikka työ olisi kaupungissa ja matkat pitkät. Maalla on hiljaisuutta ja omaa rauhaa, mutta myös tilaa toimia ja harrastaa eri tavalla kuin kaupungissa. Toisille taas maaseudun autiuteen ja yksinäisyyteen saattaa liittyä aivan toisenlaisia mielikuvia, jos siihen liittyvät yhteisöt ovat vieraita ja paikat outoja.

Tämän numeron kirjoitukset käsittelevät maaseutua mielikuvissa, erilaisten toimintamahdollisuuksien paikkana sekä poliittisten dilemموjen näyttämönä. Lisäksi monet kirjoittajien esiin ottamat kysymykset liittyvät jollakin tavoin luontoon: näitä ovat maaseudun hiljaisuus, asumisen ja liikkumisen ekologinen kestävyys, luontomatkailu sekä tuotantoeläinten asema ja merkitykset.

Maaseudun hiljaisuudella on kaksi puolta: maaseutu tyhjenee asukkaista ja hiljenee, mutta hiljaisuus on myös maaseudun voimavara, jota kaupunkilaiset kokevat tarvitsevansa. Jouni Kaipainen ja Olli Rosenqvist tarkastelevat artikkelissaan maaseudun hiljaisuutta resurssina sekä mahdollisuuksia tuotteistaa tuota hiljaisuutta palveluiksi. Toinen maaseudun luontoon, historiaan ja kulttuuriin pohjautuva toimintamuoto on Geopark-matkailu, jota Seppo Sivonen esittelee katsauksessaan. Hiljaisuuteen ja geopark-matkailuun liitetyt odotukset kertovat siitä, millaisia arvoja maaseutu ympäristössä nähdään, kun kurjituspuheeseen otetaan etäisyyttä. Kauempaa katsottuna maaseutu voi kuitenkin herättää myös kauhua. Aapo Jumppasen ja Timo Suutarin artikkelissa pohditaan, miten maaseutuun elokuvissa liitetyt mielikuvat ovat muuttuneet ja nostalgian oheen on muodostunut kuva kauhujen maaseudusta. Esimerkinä tästä kirjoittajat tarkastelevat Kuutamonaatti-elokuvaa.

Niille, jotka maaseudulla asuvat, asuinpaikka voi näyttäytyä myös maankäyttöön liittyvän poliittisen keskustelun kohteena, kun vastakkain asetetaan asutuksen tiivistäminen ja hajauttaminen. Maaseudulla asumisen ja liikkumi-

sen ekologinen kestävyys voi siten olla tasa-arvokysymys, kuten Maarit Sireni artikkelissaan toteaa. Poliittista mielenkiintoa herättää myös kysymys Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän, YTR:n toiminnan jatkumisesta, jota pohtivat puheenvuorossaan Kari Leinamo ja Maija Halonen. Tässä lehdessä on lisäksi Maaseudun uusi aika –yhdistyksen kannanotto YTR:n tilanteeseen.

Politiikkaa on myös tämän numeron kirja-arvioissa. Talven kenties puhutuimman tietokirjan, Elina Lappalaisen Tieto-Finlandialla palkitun, eläintuotantoa käsittelevän teoksen *Syötäväksi kasvatetut* arvioi Saara Kupsala. Toisenlaisen, perusteellisen näkökulman eläintilojen arkeen tarjoaa puolestaan Taija Kaarlenkasken perinteentutkimuksen väitöskirja *Kertomuksia lehmästä*, josta kirjoittaa Satu Raussi. Palstan päättää Raisa Simolan arvio maaseutututkimuksen uranuurtajan, professori Pertti Rannikon syntymäpäivän kunniaksi julkaisusta kirjasta *Korpisosiologi(aa)*.

Tämä Maaseudun uusi aika –lehti on minulle päätoimittajan sijaisena nyt viimeinen, ja on aika esittää kiitokset. Vaikka kauteni oli lyhyt ja käsitti vain kaksi numeroa, tehtävä oli kiintoisa ja kokemuksena arvokas, ja jäänkin seuraamaan lehden tulevaisuutta mielenkiinnolla. Lehden seuraava numero, Maaseudun uusi aika –lehden 20-vuotisjuhlanumero, on kaksoisnumero ja ilmestyy vasta joulun alla. Sitä odotellessa toivotan kaikille lehden lukijoille menestystä sekä lämmintä ja aurinkoista kesää!

